

Handläggare
Annelie Svensson
Telefon: 08-508 36 227**Till**
Äldrenämnden
21 maj 2024

Remiss - Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier mot äldre

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2023/1023

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende informationskampanj för att motverka bedrägerier mot äldre.

Sammanfattning

Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket.

Det pågår ett arbete i staden med informationsspridning. Lokalt samverkar stadsdelsförvaltningarna med lokalpolisen genom att till exempel hålla informationsmöten på de öppna verksamheterna. Förvaltningen har på webbplatsen senior.stockholm tagit fram information om hur man kan skydda sig mot brott och bedrägerier. Där finns även länkar till polisens utbildningsmaterial.

Förutom det som staden gör har även Sveriges banker och Svenska Bankföreningen tillsammans genomfört informationskampanjen "Svårlurad!" på reklampelare runt om i staden.

I sammanhanget vill dock äldreförvaltningen påpeka ett stort och viktigt steg för att minska bedrägerierna mot äldre är att bankerna och andra betalningsaktörer arbetar med olika former av spärrar som minskar risken för snabba överföringar av stora belopp.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion till äldrenämnden gällande att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att genomföra en informationskampanj till äldrenämnden för yttrande senast den 31 maj 2024. Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Järva stadsdelsnämnd.

Ärendet

Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD) föreslår i en motion att kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket.

Som bakgrund till förslaget anges att bedrägerier mot äldre blir allt vanligare. I motionen hänvisas till siffror från polisens nationella bedrägericentrum som visar att mellan åren 2020 till 2023 ökade bedrägeribrott mot äldre med 80 %. Under 2022 lurade bedragarna till sig 619 miljoner kronor och brottsligheten har enligt polisen direkta kopplingar till de grovt kriminella nätverken.

Motionärerna skriver att i Stockholm är kötiden till 114 14 i genomsnitt två timmar vilket riskerar till att brott aldrig anmäls. Bedrägeriutredningar tar ofta lång tid och gärningsmännen är svåra att komma åt. Utifrån det är det angeläget med förebyggande information som är riktad till potentiella brottsoffer.

Motionärerna hänvisar till det utbildningspaket som polismyndigheten har tagit fram för att göra äldre mer medvetna om hur bedragarna går tillväga. Vidare föreslår de att utbildningspaketet med fördel kan användas av Stockholms stad i en kampanj för att motverka att äldre utsätts för denna typ av brottslighet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 15 maj 2024. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 14 maj 2024. Det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderrådet har tagit del av ärendet den 16 maj 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Under de senaste åren har bedrägerierna mot äldre ökat och bedragarna har blivit allt mer skickliga och utger sig vara från olika myndigheter och företag. Det är inte ovanligt att brottsoffret känner skam och skuld för att ha blivit lurad vilket också gör att brott inte anmäls.

Förvaltningen anser att det är viktigt med information om bedrägerier mot äldre och hur det kan stoppas. Polismyndighetens utbildningsmaterial "Försök inte lura mig" är välgrundat och bra och används idag i olika sammanhang både i stadens verksamheter och av olika pensionärsföreningar.

Det pågår ett arbete i staden med informationsspridning. Lokalt samverkar stadsdelsförvaltningarna med lokalpolisen genom att till

exempel hålla informationsmöten på de öppna verksamheterna. Förvaltningen har på webbplatsen senior.stockholm publicerat information om hur man kan skydda sig mot brott och bedrägerier. Där finns även länkar till polisens utbildningsmaterial.

Förvaltningen anser att det är viktigt att nå ut brett med information och inte enbart till den äldre målgruppen. Även anhöriga, närstående och personer som på olika sätt kommer i kontakt med äldre är viktiga parter i informationsspridningen. Ökad medvetenhet kan också leda till att fler vågar prata om vad som hänt.

Förvaltningen vill lyfta fram den samverkan som förvaltningen har med bedrägerisektionen inom polismyndigheten för att dels se hur vi tillsammans kan nå ut med information till målgruppen dels höra hur de arbetar och samverkar med andra myndigheter och organisationer för att motverka brott mot äldre. Polisen har utsedda personer som enbart arbetar med bedrägerier mot äldre och de är ute i olika verksamheter och föreningar och pratar om ämnet och visar materialet.

Förvaltningen ser att det är viktigt att olika aktörer i samhället sprider information, vilket också görs idag. Förutom det som staden och polisen gör har även bankernas förening haft en informationskampanj ”Bli Svårlurad!” på reklampelare runt om i staden. De enskilda bankerna informera sina kunder och ämnet har uppmärksammats i media och av regeringen.

I sammanhanget vill dock äldreförvaltningen påpeka ett stort och viktigt steg för att minska bedrägerierna mot äldre är att bankerna och andra betalningsaktörer arbetar med olika former av spärrar som minskar risken för snabba överföringar av stora belopp. Det skulle sannolikt ge större effekt än aldrig så omfattande informationskampanjer då bedragarna är snabba på att byta metod och har blivit alltmer sofistikerade i sina upplägg

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen avseende informationskampanj för att motverka bedrägerier mot äldre.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen